

Projectplan Enkele Wiericke: Maatregelen uitbreiden Klimaatbestendige WATERAANVOER MIDDEN-NEDERLAND

Definitief

Hoogheemraadschap De Stichtse Rijnlanden

Poldermolen 2
Postbus 550
3990 GJ Houten
T +31 30 634 57 00
post@hdsr.nl
www.destichtserijnlanden.nl/kwa

Colofon

Datum 11 juni 2020
Projectnummer 21201
Documentnummer DM1546058
Auteur Projectteam KWA+
Projectmanager Peter Hesen

Inhoudsopgave

1	Deel I: Project KWA+ Enkele Wiericke	6
1.1	Aanleiding en doel	6
1.2	Ligging en begrenzing projectgebied	6
1.3	Inrichting watersysteem	7
1.4	Beschrijving maatregelen	7
1.4.1	Uitgangspunten voor het plan	7
1.4.2	Uitwerking van het technisch ontwerp	8
1.5	Effecten van het plan	8
1.6	Gevolgen voor de omgeving en te treffen voorzieningen	9
1.6.1	Ruimtelijke inpassing en grondverwerving	9
1.6.2	(Mede-)gebruik van het projectgebied	9
1.6.3	Omgevingsonderzoeken en te treffen voorzieningen	9
1.7	Uitvoering van het werk	10
1.7.1	Planning	10
1.7.2	Uitvoeringsaspecten	10
1.8	Beheer en onderhoud	11
1.9	Communicatie	11
1.9.1	Belanghebbenden	11
1.9.2	Communicatiedoelstellingen	11
1.9.3	Communicatie tot op heden	11
1.9.4	Verdere communicatie	11
1.9.5	Contactpersoon waterschap	12
2	Deel II: Verantwoording	13
2.1	Toetsing aan de wettelijke kaders	13
2.1.1	Waterwet	13
2.2	Toetsing aan de beleidskaders	13
2.2.1	Deltaplan Zoetwater	13
2.2.2	Waterakkoord	13
2.2.3	Green Deal	13
2.2.4	Legger	13
2.3	Verantwoording van de keuzes in het project	14
2.3.1	Variant 1: Vervangen bruggen aan het einde van de Enkele Wiericke	14
2.3.2	Variant 2: Nieuwe duiker in Weijpoort	14
2.3.3	Afweging varianten	14
2.4	Benodigde vergunningen en ontheffingen	15
2.4.1	Kabels en leidingen	15
3	Deel III: Rechtsbescherming	16
3.1	Procedure projectplan	16
3.1.1	Zienswijze in de ontwerpfase	16
3.1.2	Definitieve vaststelling projectplan	16

3.1.3 Beroep na definitieve vaststelling projectplan	16
3.1.4 Voorlopige voorziening	16
3.1.5 Nadeelcompensatie	17
Bijlage A Referentieontwerp.....	18

Samenvatting

Als het in Nederland langdurig droog is, is er in West-Nederland onvoldoende zoetwater beschikbaar. Dan is de landelijke afspraak om extra zoetwater aan te voeren via het beheergebied van Hoogheemraadschap De Stichtse Rijnlanden. Deze aanvoerroutes noemen we de KWA: Klimaatbestendige Water Aanvoer Midden Nederland. De verwachting is dat door klimaatsverandering de behoefte aan zoetwater toeneemt en de KWA vaker en langduriger ingezet gaat worden. Onder de naam 'Capaciteitsuitbreiding Klimaatbestendige Wateraanvoer (KWA+)' gaan we de wateraanvoer uitbreiden van 7 m³/s naar 15 m³/s en het watersysteem verbeteren en robuuster maken.

Eén van de routes van de Klimaatbestendige Water Aanvoer (KWA) loopt via de Enkele Wiericke naar de Oude Rijn. Op de plek waar de Enkele Wiericke in de Oude Rijn uitmondt, vormen twee bruggen over de Enkele Wiericke een knelpunt in de (uitbreiding van de) aanvoer. Om opstuwing van deze autobrug en fietsbrug weg te nemen gaan we beide bruggen vervangen door twee nieuwe bruggen met een groter doorstroomprofiel, de watergang ter plaatse van de bruggen verbreden en het compartimenteringswerk¹ vervangen. Daarnaast wordt een faunapassage aangelegd onder de verkeersbrug.

Leeswijzer

In deel I van dit document wordt de aanleiding en het doel van het plan beschreven. Tevens is een beschrijving van de maatregelen en daarbij horende technische uitgangspunten opgenomen. Ook zijn de effecten van de maatregelen op de omgeving in kaart gebracht.

In deel II staat de juridische achtergrond van de maatregelen, een verantwoording van de keuze voor de voorgestelde inrichtingsvariant en een beschrijving van de benodigde vergunningen, beschreven.

De procedures en inspraak- en beroepsmogelijkheden op het projectplan staan uitgewerkt in deel III.

¹ Onder de autobrug zijn een set deuren aanwezig die in geval van nood gesloten kunnen worden. De deuren zorgen er dan voor dat de gevolgen van een overstroming door een dijkdoorbraak, worden verkleind.

1 Deel I: Project KWA+ Enkele Wiericke

1.1 Aanleiding en doel

Als het langdurig droog is en de rivierafvoeren afnemen, dringt het zoute zeewater via de rivieren West-Nederland in. Dit zoute water kan veel schade veroorzaken aan natuur en kwetsbare teelten zoals bomen en bollen. De waterschappen in West-Nederland doen er alles aan om het zoutwater tegen te houden. Maar als er te weinig zoetwater is, vragen zij aan De Stichtse Rijnlanden om in die periodes extra zoetwater aan te voeren naar West-Nederland. Deze aanvoerroutes noemen we de KWA: Klimaatbestendige Water Aanvoer. De verwachting is dat door klimaatverandering de behoefte aan zoetwater toeneemt en de KWA vaker en langduriger ingezet gaat worden. Onder de naam 'Capaciteitsuitbreiding Klimaatbestendige Wateraanvoer' kortweg KWA+, gaan we de wateraanvoer uitbreiden en het watersysteem verbeteren en robuuster maken.

Eén van de routes van de Klimaatbestendige Water Aanvoer (KWA) loopt van de Gekanaliseerde Hollandse IJssel, via de Enkele Wiericke, naar de Oude Rijn. Waar de Enkele Wiericke in de Oude Rijn uitmondt, vormen een autobrug en fietsbrug over de Enkele Wiericke een knelpunt in de aanvoer. De (landhoofden van de) bruggen zorgen voor versmalling van de Wiericke en voor opstuwing van het water. Om de opstuwing van deze autobrug en fietsbrug weg te nemen worden beide bruggen vervangen door twee nieuwe bruggen met een groter doorstroomprofiel.

Dit projectplan voorziet in de vervanging van twee bruggen in de Enkele Wiericke om de capaciteit van de Klimaatbestendige Water Aanvoer te verhogen, het verbreden van de watergang, plaatsen van nieuwe bruggen, het vervangen van het compartimenteringswerk² en het aanleggen van een faunapassage. Het projectplan beschrijft de ligging en begrenzing van het projectgebied, het ontwerp en de uitvoering. Ook worden de gevolgen voor de omgeving beschreven en de te treffen maatregelen om mogelijke negatieve effecten te verminderen of te voorkomen. Daarnaast staat de communicatie naar belanghebbenden beschreven.

1.2 Ligging en begrenzing projectgebied

Het projectgebied ligt circa 1 km ten oosten van Bodegraven (gemeente Bodegraven-Reeuwijk). Direct ten zuidwesten van het projectgebied ligt Fort Wierickerschans, omgeven door een slotgracht die aantakt op de Enkele Wiericke, zie figuur 1.

² Onder de autobrug zijn een set deuren aanwezig die in geval van nood (doorbreken kade) gesloten kunnen worden.

Figuur 1. Projectgebied

1.3 Inrichting watersysteem

De Enkele Wiericke loopt van Fort Wierickerschans tot Hekendorp waar het kanaal in de Gekanaliseerde Hollandsche IJssel (GHIJ) uitmondt. De Enkele Wiericke is ooit aangelegd om overtollig water van de Oude Rijn te kunnen lozen op de Gekanaliseerde Hollandse IJssel, maar kon ook in tegenovergestelde richting gebruikt worden. Na de afdamming van de GHIJ in 1856 kon er geen water meer van de Enkele Wiericke naar de GHIJ afgevoerd worden en bestond dus alleen nog de afvoermogelijkheid naar de Oude Rijn. Tijdens de KWA wordt de Enkele Wiericke ook op die manier gebruikt. Naast zijn wateraanvoerfunctie is de Enkele Wiericke een vaarweg voor ongemotoriseerde vaartuigen.

Zoals in de inleiding beschreven vormen twee bruggen een knelpunt in de aanvoer. In de volgende paragraaf staat welke maatregelen worden genomen om een hogere wateraanvoer onder de bruggen mogelijk te maken.

1.4 Beschrijving maatregelen

1.4.1 Uitgangspunten voor het plan

Belangrijkste doel en dus uitgangspunt van dit projectplan is dat de opstuwing van beide bruggen wordt weggenomen. Daarnaast willen we werk met werk maken door het vergroten van de wateraanvoer te combineren met het vervangen van de bruggen, het compartimenteringswerk en oeverbeschoeiing in verband met einde levensduur. Ook is onder de autobrug een faunapassage opgenomen in de plannen.

1.4.2 Uitwerking van het technisch ontwerp

De werkzaamheden:

1. Vervangen van de fietsbrug
2. Vervangen van de autobrug
3. Verbreden watergang onder en tussen beide bruggen
4. Aanbrengen bodem- en oeverbescherming en faunapassage
5. Compartimenteringswerk vernieuwen t.b.v. waterveiligheid

Bij de aanleg van de bruggen wordt de huidige doorvaarhoogte en –breedte behouden of vergroot. Eerst zullen de huidige bruggen gesloopt worden. Daarna wordt de watergang ter plaatste van de bruggen verbreed. Hierbij is het nodig om de boom naast de autobrug te verwijderen. De maatregelen bestaan verder uit het heien of boren van palen en trillen van stalen damwanden die dienen als fundering voor de nieuwe bruggen en het compartimenteringswerk, het plaatsen van nieuwe landhoofden en eventueel een tussensteunpunt, het aanbrengen van een looprichel onder de verkeersbrug voor fauna (waaronder de otter) en het plaatsen en asfalteren van de brugdekken. Het compartimenteringswerk zal in de nieuwe situatie niet meer onder, maar direct aan de noordzijde van de verkeersbrug worden geplaatst om het beheer en onderhoud te vergemakkelijken. Tot slot wordt er bodembescherming en nieuwe beschoeiingen geplaatst, het geleidehekwerk voor de faunapassage geplaatst en wordt het terrein netjes afgewerkt. Hierbij zal de oostelijke oever recht getrokken worden. Om de werkzaamheden uit te kunnen voeren, moet het waterschap de vaarweg stremmen en tijdens een kort tijdbestek de watergang volledig afdammen.

1.5 Effecten van het plan

Watertekort

Met de realisatie van de maatregelen wordt het mogelijk om tijdens de inzet van de KWA meer water aan te voeren naar West-Nederland. Zo wordt daar schade aan kwetsbare teelten en natuur voorkomen.

Waterveiligheid

Het compartimenteringswerk onder de verkeersbrug is één van een reeks compartimenteringswerk in het Oude Rijn gebied die bij een eventuele kadebreuk het volledig leeglopen van de Oude Rijn moeten voorkomen. Dit compartimenteringswerk, bestaande uit twee houten sluisdeuren is verouderd en verkeert in slechte staat. Bij het vervangen van de verkeersbrug wordt tegelijkertijd een nieuw compartimenteringswerk gerealiseerd die voldoet aan de normen en eisen van deze tijd waarmee de waterveiligheid voor de toekomst weer wordt gegarandeerd.

Ecologie

De verwachting is dat de werkzaamheden een licht positief effect hebben op de ecologie. Op grotere schaal voorkomen de maatregelen schade aan natuur in West-Nederland door met de aanvoer van extra zoetwater verzilting van het inlaatwater en kwel van natuurgebieden tegen te gaan. De aanleg van een faunapassage onder de autobrug heeft een positief effect op de ecologie omdat dit de kans op aangereden wild verkleint. Deze passage zou in de toekomst ook gebruikt kunnen worden door otters, waarvan verwacht wordt dat ze de komende jaren zullen gaan voorkomen in de omgeving.

1.6 Gevolgen voor de omgeving en te treffen voorzieningen

1.6.1 Ruimtelijke inpassing en grondverwerving

Om de beschoeiing tussen de bruggen langs Weijpoort 1 recht te kunnen trekken is een grondruil nodig met de eigenaren van Weijpoort 1. Hierover is het waterschap in gesprek met de eigenaren. Wanneer het ontwerp definitief is kunnen afspraken hierover vastgelegd worden. Buiten deze grondruil is binnen dit project geen extra grond nodig. De westelijke oever is in eigendom van het waterschap. De fietsbrug en de verkeersbrug zijn in (privaat) eigendom van de gemeente. In de wegenlegger is vastgelegd dat het waterschap verantwoordelijk is voor het onderhoud aan de constructie van de brug en het onderliggende compartimenteringswerk. Na realisatie komen beide bruggen in eigendom van de gemeente en het compartimenteringswerk via een recht van opstal ten name van het waterschap. Gedetailleerde afspraken hierover worden vastgelegd in overeenkomst.

1.6.2 (Mede-)gebruik van het projectgebied

De werkzaamheden aan de bruggen worden niet tegelijkertijd uitgevoerd zodat er altijd een brug beschikbaar blijft voor voetgangers en fietsverkeer. De doorgang voor voetgangers en fietsers blijft daarmee ten alle tijden mogelijk. Het minimaliseren van de hinder voor het overige verkeer is een belangrijk onderdeel van de aanbesteding van de werkzaamheden. Het is nog afhankelijk van de uitkomst van de aanbesteding, maar het is aannemelijk dat de autobrug gedurende enkele maanden gestremd wordt voor autoverkeer. Hoe de verkeersafwikkeling het beste kan verlopen tijdens de werkzaamheden wordt uitgewerkt in een verkeersmanagementplan. Hierin zal ook aandacht besteed worden aan tijdige en laagdrempelige communicatie over de bereikbaarheid.

Direct ten zuidwesten van het projectgebied ligt Fort Wierickerschans met slotgracht. De parkeerplaats van Fort Wierickerschans blijft tijdens de werkzaamheden te allen tijde bereikbaar. Rondvaartboten van Fort Wierickerschans varen tijdens rondvaarttochten vaak onder de bruggen door naar de Oude Rijn. Tijdens de werkzaamheden is deze vaarweg gestremd. Met de eigenaar / beheerder van Fort Wierickerschans is hierover contact geweest en worden afspraken gemaakt over tijdelijk aangepaste vaarroutes/opstapplaatsen.

1.6.3 Omgevingsonderzoeken en te treffen voorzieningen

In het kader van de uit te voeren werkzaamheden zijn al diverse onderzoeken uitgevoerd. Hieronder is per onderzoek een samenvatting opgenomen.

Flora en fauna

Er is onderzoek gedaan naar de aanwezige flora en fauna in het projectgebied. Bij de uitvoering kunnen mogelijk tijdelijke negatieve effecten op o.a. algemene broedvogels, vleermuizen en ringslang door verstoring door geluid en licht optreden. Om deze negatieve effecten te voorkomen stelt het waterschap een ecologisch werkprotocol op. Tevens worden negatieve effecten op beschermde soorten tijdens de uitvoering voorkomen door het toepassen van mitigerende en nadere maatregelen.

Explosieven

Er is onderzocht of het projectgebied verdacht is op de mogelijke aanwezigheid van niet gesprongen explosieven. Dit is niet het geval.

Archeologie en cultuurhistorie

Het projectgebied is gelegen in en nabij cultuurhistorisch waardevol gebied. Zo liep ter plaatse de noordgrens van het Romeinse Rijk; ook wel de Limes genoemd. Het nabij gelegen Fort Wierickerschans is onderdeel van de Hollandse Waterlinie en heeft later dienst gedaan als kruithuis.

Uit onderzoek blijkt dat er mogelijk archeologische resten in het projectgebied kunnen voorkomen. Aangezien de ingreep groter is dan 50 m² en dieper reikt dan 35 cm onder het maaiveld, zal archeologisch vervolgonderzoek worden uitgevoerd en indien nodig maatregelen genomen worden om cultuurhistorische en archeologische waarden te behouden.

Geluid en trillingen

De graafwerkzaamheden worden uitgevoerd met hydraulische graafmachines. De vrijkomende grond wordt vervoerd met boten, vrachtwagens en/of trekkers. Het aanbrengen van heipalen of trillen van de stalen damwanden worden uitgevoerd door geschikte heimachines en hijskranen. Deze werkzaamheden brengen geluidsoverlast met zich mee en kunnen trillingen veroorzaken. De invloed van de trillingen op de omgeving wordt nader onderzocht. Indien het onderzoek aantoont dat de omgeving mogelijk schade kan ondervinden van de voorgenomen werkzaamheden zullen hier passende maatregelen voor getroffen worden om schade aan de bebouwing te voorkomen. Denk hierbij aan het toepassen van schroefpalen in plaats van heipalen en het hoogfrequent trillen van de stalen damwanden. Daarnaast wordt vooraf en gedurende de uitvoering monitoren van trillingen bij de naastgelegen bebouwing uitgevoerd. Ook zullen zogenaamde voor en na opnames gedaan worden van deze bebouwing.

Grondwaterstand

Het is mogelijk dat uit de nadere uitwerking van het ontwerp blijkt dat bemaling van het werkterrein nodig is. Een bemaling kan effect hebben op de aanwezige grondwaterstand en mogelijk tot zetting leiden. Indien een bemaling nodig blijkt, zal deze dusdanig aangelegd worden dat dit geen negatief effect heeft op de naastliggende bebouwing.

1.7 Uitvoering van het werk

1.7.1 Planning

De werkzaamheden zullen circa driekwart jaar in beslag nemen. Na aanbesteding van het werk wordt door de aannemer, in overleg met het waterschap en na afstemming met de belangrijkste stakeholders, een uitvoeringsplanning opgesteld. De uitvoering zal naar verwachting in 2021 starten.

1.7.2 Uitvoeringsaspecten

Op basis van dit projectplan en het referentieontwerp maakt een adviesbureau een contract. In dit contract worden de werkzaamheden voor de aannemer technisch uitgewerkt. De aannemer werkt bij al zijn handelingen volgens de wettelijk geldende bepalingen en de specifieke randvoorwaarden die in het bestek zijn opgenomen.

De aannemer zal bij de start van de werkzaamheden een werkterrein inrichten. Dit werkterrein zal op grond van derden komen te liggen. De aannemer / het waterschap zal gesprekken voeren met grondeigenaren om afspraken te maken over het gebruik en het betreden van deze grond. Na afronding van de werkzaamheden zal het werkterrein in dezelfde staat terug gebracht worden als voor de werkzaamheden.

1.8 Beheer en onderhoud

Toekomstig beheer en onderhoud aan de watergangen en het compartimenteringswerk blijft de verantwoordelijkheid van het waterschap. Beheer en onderhoud aan beschoeiingen is voor de aanwonende grondeigenaren. De gemeente wordt als wegbeheerder verantwoordelijk voor het beheer en onderhoud van de bruggen en de betonnen constructie van de faunapassage. Welke partij verantwoordelijk wordt voor het beheer en onderhoud van het geleidehekwerk behorende bij de faunapassage, wordt nog nader afgestemd.

1.9 Communicatie

1.9.1 Belanghebbenden

In dit project zijn er verschillende direct belanghebbenden. Dit zijn onder andere de gemeente Bodegraven-Reeuwijk, Staatsbosbeheer, doorgaande verkeer/weggebruikers, Stichting Fort Wierickerschans Groep, Bewonersplatform Nieuwerbrug aan de Rijn, Wijkteam Bodegraven Noord, tolgaarder Tolbrug Nieuwerbrug en de direct aanwonenden op Weijpoort 1.

1.9.2 Communicatiedoelstellingen

De communicatiedoelstellingen voor dit project zijn als volgt:

- De direct belanghebbenden zijn tijdig en volledig betrokken bij het plan.
- De andere belanghebbenden zijn tijdig en volledig geïnformeerd over de planning, voortgang en uitvoering van de maatregelen en de gevolgen ervan.
- De belanghebbenden weten bij wie ze terecht kunnen voor meer informatie en in het geval van vragen.

1.9.3 Communicatie tot op heden

Tot op heden is met een deel van de direct belanghebbenden gesproken:

- Gemeente Bodegraven – Reeuwijk
- Staatsbosbeheer
- Stichting Fort Wierickerschans Groep
- Bewonersplatform Nieuwerbrug aan de Rijn
- Wijkteam Bodegraven Noord
- Directe aanwonenden projectgebied

Deze stakeholders hebben tijdens het gesprek hun wensen doorgegeven. Een deel van deze wensen is meegenomen in het referentieontwerp. Bij wensen waar dit niet het geval is, hebben we onderbouwd waarom dit niet mogelijk was.

1.9.4 Verdere communicatie

Ook na de vaststelling van het projectplan wil het waterschap de omgeving op de hoogte houden over het project. Zo wordt er nog een (online) bewonersavond georganiseerd voor de start van het project en streven wij naar een laagdrempelig contact tussen het waterschap/aannemer en de omgeving. Tijdens de uitvoering wordt een wekelijks inloopmoment georganiseerd waar zaken kunnen worden aangekaart en vragen kunnen worden gesteld door omwonenden en andere belanghebbenden. Zo kunnen signalen uit de omgeving snel opgepakt worden.

1.9.5 Contactpersoon waterschap

De omgevingsadviseur van het project, Miriam Duijkers, is tijdens de inspraakperiode van dit plan beschikbaar voor vragen en opmerkingen over dit plan per e-mail miriam.duijkers@hdsr.nl of op telefoonnummer 030 634 5758).

2 Deel II: Verantwoording

2.1 Toetsing aan de wettelijke kaders

2.1.1 Waterwet

De Waterwet is gericht op het voorkomen en – waar nodig – beperken van overstromingen, wateroverlast en watertekort. Deze toepassing van de Waterwet vindt in samenhang plaats met de bescherming en verbetering van de chemische en ecologische kwaliteit van watersystemen. Bovendien is de samenhang met maatschappelijke functies van watersystemen van belang bij de toepassing van de Waterwet.

Het voorliggende plan is gericht op het voorkomen van een tekort aan zoetwater waardoor verzilting van inlaatwater en kwel wordt tegen gegaan en schade aan kwetsbare teelten en natuur wordt voorkomen in West-Nederland. Hiermee wordt een bijdrage geleverd aan het beperken van watertekort en het verbeteren van de waterkwaliteit en waterveiligheid. Hiermee voldoet dit projectplan dus direct aan de Waterwet.

2.2 Toetsing aan de beleidskaders

2.2.1 Deltaplan Zoetwater

De deltabeslissing Zoetwater en het bijbehorend Deltaplan Zoetwater dragen eraan bij dat Nederland ook in de toekomst in drogere perioden over voldoende zoetwater beschikt, voor een aantrekkelijke leefomgeving en een sterke economische positie. Verspreid over Nederland zijn maatregelen nodig voor zuinig gebruik, vasthouden, bergen en aanvoeren van zoetwater. Voorliggend projectplan levert een bijdrage aan een van de afgesproken maatregelen in het Deltaplan Zoetwater en wordt volledig gefinancierd vanuit het Deltaprogramma. Zie voor meer informatie www.deltaprogramma.nl.

2.2.2 Waterakkoord

Na afronding van het totale project KWA+ (Capaciteitsuitbreiding Klimaatbestendige Wateraanvoer Midden-Nederland) zal het Waterakkoord Kleinschalige Wateraanvoervoorzieningen Midden- Holland 2017 tussen Hoogheemraadschap van Rijnland en Hoogheemraadschap de Stichtse Rijnlanden worden herzien, zodat deze overeenkomt met de aanpassingen die voor het project zijn doorgevoerd in het watersysteem.

2.2.3 Green Deal

Zowel de Rijksoverheid als de betrokken waterschappen hebben duurzaamheid (in opdrachtverlening) hoog in het vaandel staan. Voor de waterschappen is dit onder meer opgenomen in de 'Green Deal'. Het project KWA+ werkt volgens deze uitgangspunten, met onder meer aandacht voor zuinig omgaan met energie/grondstoffen, bescherming van natuur, adequaat ruimtegebruik, aandacht voor ruimtelijke kwaliteit en doelmatige investeringen.

2.2.4 Legger

Naar aanleiding van dit projectplan dient de legger van Hoogheemraadschap De Stichtse Rijnlanden te worden gewijzigd. In de legger vindt de juridische vastlegging plaats van zaken als de ligging, vorm, afmeting en constructie van wateren of waterkeringen. Ook worden daarin de zogeheten kunstwerken vermeld zoals gemalen,

sluizen, stuwen, duikers en bruggen. De legger is daarnaast bepalend voor de verplichtingen over en weer tussen het waterschap en burgers op het gebied van het onderhoud en de instandhouding van de waterstaatswerken.

2.3 Verantwoording van de keuzes in het project

In de voorbereiding van dit project zijn meerdere alternatieven onderzocht. Er zijn voor het waterschap namelijk meerdere mogelijkheden om zijn doelstellingen te bereiken. Naast de voorkeursvariant (variant 1) is een tweede variant (variant 2) onderzocht:

2.3.1 Variant 1: Vervangen bruggen aan het einde van de Enkele Wiericke

In deze variant worden de verkeersbrug in de Weijpoort en de fietsbrug langs de Oude Rijn vervangen door nieuwe bruggen met een groter doorstroomprofiel. De Enkele Wiericke wordt tussen de bruggen verbreed en verdiept en de beschoeiing wordt vervangen. Ter plaatse van de nieuwe verkeersbrug wordt het compartimenteringswerk vervangen, dat ook in de nieuwe situatie doorvaarbaar dient te zijn.

2.3.2 Variant 2: Nieuwe duiker in Weijpoort

In deze variant worden door het waterschap geen werkzaamheden aan de bruggen uitgevoerd. Om de benodigde extra capaciteit voor de KWA te realiseren kan ca. 100 m verderop tegenover Fort Wierickerschans een duiker worden aangelegd. De duiker wordt ingepast in de bestaande kering en voorzien van een nieuw keermiddel.

In een eerder stadium is ook een vergelijkbare variant overwogen waarin een oude doorgang, die gebruikt werd voor de bevoorrading van munitie voor het fort, in ere hersteld zou worden en daarmee gebruikt kon worden voor de bevoorrading van het fort. Alhoewel hier een mooie kans ligt vanuit cultuurhistorie, is de verwachting dat de oude doorgang (voor zover die nog intact is) helemaal verwijderd zou moeten worden en een nieuwe constructie aangelegd zou moeten om aan de normen voor waterveiligheid te voldoen is deze vanuit technische complexiteit en kosten niet verder onderzocht.

2.3.3 Afweging varianten

Om de varianten te kunnen beoordelen is een multicriteria-analyse uitgevoerd. Er is op verschillende aspecten getoetst. De aspecten waarop is getoetst zijn: kosten, cultuurhistorie, archeologie, veiligheid, flora en fauna, kabels en leidingen, verkeer, duurzaamheid, uitvoering, omgevingsgevoeligheid, hinder omgeving en risico's.

Het best gescoord heeft variant 1: het vergroten van het doorstroomprofiel bij beide bruggen aan het einde van de Enkele Wiericke, ter plaatse van de instroom in de Oude Rijn.

Voor deze variant is gekozen, omdat:

- De maatschappelijke kosten relatief laag zijn omdat de bruggen ook vanwege hun slechte staat vervangen moesten worden. Met deze variant kan dit gecombineerd worden met het vergroten van de doorvoercapaciteit voor de KWA. Ook de totale kosten voor beheer en onderhoud zijn lager.
- Bij deze variant geen extra kunstwerk in de waterkering nodig is. Dit met het oog op een grotere faalkans van kadedoorbraak.
- Op de overige aspecten scoort variant 2 hoger, maar dat weegt niet op tegen de bovengenoemde redenen.

2.4 Benodigde vergunningen en ontheffingen

Het waterschap draagt zorg dat de benodigde vergunningen en ontheffingen worden aangevraagd en meldingen worden gedaan bij bevoegde gezagen. Op basis van een vergunningenscan is gebleken dat de volgende vergunning moet worden aangevraagd:

- Omgevingsvergunning. De omgevingsvergunning is een vergunning voor bouwen en ruimte. Voor de vervanging van de bruggen, het kappen van bomen, werkzaamheden in gebied met archeologische waarde en kabels en leidingen, etc. is een omgevingsvergunning nodig van de gemeente Bodegraven-Reeuwijk.

Naast deze definitieve omgevingsvergunning kunnen ook enkele tijdelijke vergunningen nodig zijn. De tijdelijke vergunningen worden door de aannemer aangevraagd, die beschikt over de relevante informatie die bij deze aanvragen moet worden aangeleverd. Denk hierbij bijvoorbeeld aan Watervergunning, meldingen en toestemmingen met betrekking het tijdelijk bemalen/lozen, hinder door (sloop)werkzaamheden en stremmingen van vaarwegen en wegen.

Door het opstellen van een ecologisch werkprotocol en het nemen van mitigerende maatregelen worden tijdens de uitvoering negatieve effecten op beschermde soorten voorkomen. Hierdoor is er geen ontheffing Wet Natuurbescherming nodig.

2.4.1 Kabels en leidingen

Er is een KLIC-melding uitgevoerd en er zijn proefsleuven gegraven om de mogelijke aanwezigheid van kabels en leidingen vast te kunnen stellen. Langs de autobrug over de Wierickerschans is een kabel voor laagspanning gelegen die mogelijk verlegd dient te worden.

Er moet worden gekeken of de aanwezige kabel mogelijk een beperking voor de uit te voeren werkzaamheden vormt in verband met grondwerkzaamheden. Het waterschap is hierover in gesprek met de netbeheerder. Indien mogelijk wordt langs de kabel heen gewerkt of worden er tijdens de werkzaamheden extra maatregelen getroffen, zodat geen schade aan de kabel optreedt en de ligging en functionaliteit van deze kabel gewaarborgd blijft. Als dit niet mogelijk blijkt te zijn, zal de kabel, in overleg met de beheerders, (tijdelijk) worden verplaatst.

3 Deel III: Rechtsbescherming

3.1 Procedure projectplan

3.1.1 Zienswijze in de ontwerpfase

Het ontwerp-projectplan heeft gedurende acht weken ter inzage gelegen van 12 maart 2020 tot en met 6 mei 2020. Belanghebbenden hebben tijdens deze periode hun zienswijze over het ontwerp-projectplan mondeling of schriftelijk kenbaar kunnen maken aan het waterschap. Tijdens deze periode zijn vier zienswijzen kenbaar gemaakt.

3.1.2 Definitieve vaststelling projectplan

De zienswijzen zijn door het waterschap in behandeling genomen. Als een zienswijze gegrond is geacht, is het ontwerp-projectplan daarop aangepast. Alle zienswijzen zijn met de beantwoording gebundeld in een inspraaknota. Het projectplan is samen met de inspraaknota door het college van Dijkgraaf en Hoogheemraden vastgesteld conform het mandaatbesluit van het Algemeen Bestuur.

3.1.3 Beroep na definitieve vaststelling projectplan

Na vaststelling van het projectplan door het college van dijkgraaf en hoogheemraden kan een belanghebbende die ook een zienswijze heeft ingediend op het projectplan beroep instellen, conform artikel 8:1 Algemene wet bestuursrecht. Hij dient daartoe binnen zes weken na de bekendmaking beroep in te stellen bij de rechtbank.

Een beroepschrift dient te zijn ondertekend en dient tenminste te bevatten: de naam en het adres van de indiener, de dagtekening, een omschrijving van het projectplan waartegen het beroepschrift is gericht en de gronden van beroep. Een beroepschrift moet in tweevoud worden gericht aan de Rechtbank Midden-Nederland, Afdeling Bestuursrecht, Postbus 16005, 3500 DA Utrecht, onder overlegging van een afschrift van dit projectplan. Het beroep kan ook digitaal ingesteld worden bij genoemde rechtbank via <http://loket.rechtspraak.nl/bestuursrecht>. Daarvoor moet u wel beschikken over een elektronische handtekening (DigiD). Kijk op de genoemde site voor de precieze voorwaarden.

Op de vaststelling van dit projectplan is de Crisis- en herstelwet van toepassing. Dit betekent dat in het beroepschrift van alle gronden van het beroep kenbaar moeten worden gemaakt. Na afloop van de beroepstermijn van zes weken kunnen geen beroepsgronden meer worden ingediend.

Voor het instellen van beroep is griffierecht verschuldigd van € 178,- voor een natuurlijke persoon en € 354,- voor een rechtspersoon.

3.1.4 Voorlopige voorziening

Aangezien het instellen van beroep geen schorsende werking heeft (dat wil zeggen dat het projectplan direct in werking treedt), kan een verzoek om voorlopige voorziening (schorsing) worden ingesteld indien onverwijlde spoed, gelet op de betrokken belangen dat vereist. Dit verzoek moet worden gericht aan de Voorzieningenrechter van de Rechtbank Midden-Nederland, op het bovengenoemde adres. Een voorwaarde hiervoor is dat ook beroep wordt ingesteld.

Voor het verzoek tot voorlopige voorziening is opnieuw griffierecht verschuldigd van € 178,- voor een natuurlijke persoon en € 354,- voor een rechtspersoon.

3.1.5 Nadeelcompensatie

Bij schade die het gevolg is van een rechtmatig genomen besluit of rechtmatig feitelijk handelen, kunnen belanghebbenden op grond van artikel 7.14 Waterwet en de Verordening nadeelcompensatie Hoogheemraadschap De Stichtse Rijnlanden 2020 een verzoek tot schadevergoeding indienen. Een belanghebbende komt voor een vergoeding in aanmerking, voor zover de schade redelijkerwijze niet of niet geheel te zijnen laste hoort te blijven en voor zover de vergoeding niet of niet voldoende anderszins verzekerd is. Het verzoek tot vergoeding van de schade bevat een motivering en een onderbouwing van de hoogte van de schade.

Bijlage A Referentieontwerp